

Βερολίνο, 24 Μαρτίου 1999
τοπική ώρα 14.00

ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
(Πρώτη ημέρα εργασιών - πρωινή σύνοδος)

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, ενημερώνοντας τους δημοσιογράφους για τις εργασίες της πρωινής συνόδου του Εκτάκτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, είπε τα εξής:

“Κυρίες και κύριοι, όλοι ξέρουμε ότι υπάρχει μια μεγάλη όξυνση στο θέμα του Κοσσυφοπεδίου και επίκειται δράση εκ μέρους του ΝΑΤΟ. Το θέμα αυτό θεωρούμε ιδιαίτερα σοβαρό και γι’ αυτό παρεκάλεσα τη Γερμανική Προεδρία να θιγεί προ της ημερήσιας διάταξης, για να επισημάνουμε τους πιθανούς κινδύνους και τις πιθανές επιπτώσεις στην περιοχή.

Η Γερμανική Προεδρία συζήτησε το θέμα αυτό πρώτο, μετά τις δηλώσεις του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Γερμανική Προεδρία ανέφερε τη θέση του ΝΑΤΟ, τη θέση του Αμερικανού Προέδρου Κλίντον.

Στη συνέχεια, εγώ επεσήμανα ότι το θέμα του Κοσσυφοπεδίου δεν πρέπει να εξετασθεί από πλευράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ένα θέμα μιας απομεμακρυσμένης περιοχής, όπου πρέπει να επικρατήσουν ορισμένες αρχές δημοκρατίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διεθνούς δικαίου, αλλά κατά τα άλλα δεν ενδιαφέρει και πολύ.

Ενδιαφέρει άμεσα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και τις όμορες χώρες. Είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό θέμα, γιατί ένας κακός χειρισμός μπορεί να οδηγήσει σε πολλαπλές επιπτώσεις στην περιοχή.

Τόνισα πως ένα κύμα προσφύγων δεν αποτελεί μονάχα ένα ανθρωπιστικό θέμα, όπως το διατύπωσε ο Καγκελάριος Σρέντερ, αλλά αποτελεί και ένα μεγάλο πολιτικό θέμα και ένα θέμα ειρήνης. Γιατί οι πρόσφυγες μπορεί να οδηγήσουν σε αλληπάλληλες κινήσεις από πλευράς των διαφόρων χωρών, μπορεί να οδηγήσουν σε αποσταθεροποίηση. Δεν είναι επομένως μόνο ένα θέμα

προσφύγων, είναι και θέμα εφαρμογής ορισμένων κανόνων για ειρηνική επίλυση των διαφορών, αποφυγής συγκρούσεων σε μια ιδιαίτερα εύθραυστη περιοχή.

Γι' αυτό και κάλεσα τους συναδέλφους μου να πάρουν, έστω και την ύστατη στιγμή, μια πρωτοβουλία για να μπορέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση να αποτρέψει μια σύγκρουση.

Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ήταν να υπάρξει μια δήλωση των Υπουργών Εξωτερικών, μια δήλωση του Συμβουλίου Κορυφής, την οποία θα προετοιμάσουν οι Υπουργοί Εξωτερικών. Η δήλωση αυτή πρόκειται να συζητηθεί σήμερα το μεσημέρι. Και στη δήλωση αυτή, με πρωτοβουλία του κ. Παπανδρέου, επιμείναμε να υπάρχει και μια έκκληση για να αποφευχθεί η σύγκρουση και η προσπάθεια να επιλυθεί με ειρηνικά μέσα η διαφορά.

Θέλω να τονίσω εδώ ότι εμείς έχουμε ένα σταθερό προσανατολισμό. Έχουμε δηλώσει ότι δεν συμμετέχουμε σε πολεμικές πρωτοβουλίες. Ότι εμείς θα συμμετάσχουμε μονάχα, εφ' όσον όλα τα μέρη είναι σύμφωνα να υπάρχει στρατός για να επικρατήσει η ειρήνη. Θέλω να το τονίσω αυτό με έμφαση: Όλα τα μέρη να είναι σύμφωνα, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει τώρα. Εμείς, επίσης, θα συνεχίσουμε κάθε προσπάθεια για να ξεπεραστεί αυτή η κρίση.

Θα ήθελα να τονίσω ακόμη πως εμείς είμαστε αντίθετοι με οποιαδήποτε αλλαγή συνόρων στα Βαλκάνια. Είμαστε αντίθετοι με οποιοσδήποτε ενέργειες που μπορούν να οδηγήσουν σε τέτοιες αλλαγές.

Εμείς τασσόμαστε, ανεπιφύλακτα, υπέρ της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αρχών. Θέλουμε η εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αρχών να πραγματοποιείται με ειρηνικά μέσα και όχι με πολεμικές επεμβάσεις. Έχουμε ευθύνη και θα πρέπει να ανταποκριθούμε σ' αυτή την ευθύνη και έχουμε ενεργήσει και εξακολουθούμε να ενεργούμε προς αυτή την κατεύθυνση, δηλαδή για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των συγκρούσεων στην περιοχή.

Κυρίες και κύριοι, θέλω να τονίσω ότι η Ελλάδα παρακολουθεί την εξέλιξη της κρίσης. Στην Αθήνα υπάρχει η επιτροπή κρίσεων, η οποία συνεδριάζει υπό την προεδρία της Υπουργού Εσωτερικών - Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Βάσως Παπανδρέου. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας Άκης Τσοχατζόπουλος επιστρέφει σήμερα το μεσημέρι στην Αθήνα. Ο ΑΝΥΠΕΞ Γιάννος Κρανιδιώτης θα μεταβεί σήμερα το απόγευμα στην Αθήνα.

Θέλω επίσης να τονίσω ότι δεν υπάρχει κανείς λόγος ανησυχίας στην Ελλάδα. Η αίσθηση ότι πρόκειται να συμβούν απρόβλεπτα γεγονότα, η αίσθηση ότι δεν υπάρχει έλεγχος της κατάστασης ουδόλως ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Υπάρχει απόλυτος έλεγχος της κατάστασης. Γνωρίζουμε πώς να αντιμετωπίσουμε τα όποια θέματα προκύψουν. Γι' αυτό χρειάζεται ψυχραιμία και νηφαλιότητα. Και γι' αυτό

πιστεύουμε πως δεν πρόκειται στην περιοχή να υπάρξουν κάποιες εξελίξεις που θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις, γενικά, στη χώρα μας. Η χώρα μας είναι μια ειρηνική και σταθεροποιητική δύναμη στην περιοχή. Και αυτό το ρόλο θα συνεχίσουμε να παίζουμε. Αυτά σε σχέση με το Κοσσυφοπέδιο.

Τώρα, θα ήθελα να πω και δυο λέξεις σχετικά με το πρώτο θέμα που συζητήθηκε από το Συμβούλιο Κορυφής: **Η επιλογή του νέου Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε και επέλεξε τον κ. Ρομάνο Πρόντι, γνωστό σε μας, πρώην Πρωθυπουργό της Ιταλίας.**

Ο κ. Πρόντι έχει τις ικανότητες, τις γνώσεις, την εμπειρία να ανταποκριθεί στα καθήκοντα του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Είναι ένας άνθρωπος που πιστεύει στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης, έχει εργασθεί γι' αυτό. Έχει συμβάλει σημαντικά για τη συμμετοχή της Ιταλίας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ).

Είναι, επίσης, ένας άνθρωπος ο οποίος έχει ασχοληθεί με θέματα ευρωπαϊκών οργάνων, οικονομικών πολιτικών και μπορεί να συμβάλει, πράγμα που είναι ιδιαίτερα σημαντικό και αποτελεί μια προϋπόθεση για το νέο Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην αναμόρφωση των λειτουργιών των Οργάνων και ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μπορεί να συμβάλει στην ύπαρξη διαφάνειας και αποτελεσματικότητας της Επιτροπής.

Συμφωνήθηκε ότι η διαδικασία που θα ακολουθηθεί εφ' εξής θα είναι η διαδικασία της Συνθήκης του Άμστερνταμ.

Ο κ. Πρόντι θα έχει μια επαφή με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, δηλαδή με τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, προκειμένου να τους εκθέσει τις δικές του απόψεις για την αναμόρφωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Θα ακούσει και τις απόψεις των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προκειμένου να υπάρξει μια κοινή άποψη.

Θα εμφανισθεί ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα έχει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ.

Στη συνέχεια, θα έρθει σε επαφή με τα κράτη-μέλη για την επιλογή των Επιτρόπων. Σύμφωνα με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, οι Επίτροποι πρέπει να έχουν την έγκριση, τη συμφωνία του κ. Πρόντι.

Μετά τις ευρωεκλογές του Ιουνίου θα υπάρξει έγκριση της Επιτροπής, ως σύνολο, ως σώμα, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που θα προκύψει από τις εκλογές.

Αυτή είναι η διαδικασία.

Με την ευκαιρία αυτή, θέλω να εκφράσω την εκτίμησή μου για τον απερχόμενο Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζακ Σαντέρ, για το έργο που προσέφερε και την πρόοδο που επιτεύχθηκε επί της προεδρίας του, σε σχέση με τα θέματα που αφορούν τη χώρα μας.

Η Ελλάδα υποστήριξε την υποψηφιότητα του κ. Πρόντι από την πρώτη στιγμή. Ο κ. Πρόντι είναι φίλος της χώρας μας. Όπως γνωρίζετε, στη διάρκεια της πρωθυπουργίας του επισκέφθηκε δύο φορές την Ελλάδα για να συζητήσουμε κοινά θέματα τα οποία αφορούν την Ελλάδα και την Ιταλία. Είμαι βέβαιος ότι θα έχουμε μια πολύ καλή συνεργασία και θα υπάρξει εποικοδομητική δουλειά για να προωθήσουμε τα συμφέροντά μας.

Θέλω τέλος να κλείσω τονίζοντας και πάλι ότι στις εξελίξεις στη Βαλκανική εμείς, σταθερά, υπηρετούμε την ειρήνη και τη σταθερότητα στην περιοχή. Το στόχο αυτό θα τον πετύχουμε και δεν υπάρχει κανένας λόγος για ανησυχία και αίσθηση αβεβαιότητας. Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις”.

Θ.ΡΟΥΣΣΟΠΟΥΛΟΣ(MEGA): *Κύριε Πρόεδρε, χθες το βράδυ, ο Πρόεδρος Κλίντον με δηλώσεις του -και σήμερα ο Τόνι Μπλερ-, ενέπλεξε μ' ένα δικό του ιδιόμορφο τρόπο την Ελλάδα σε κάποια σενάρια προβλημάτων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Αναρωτιέμαι προσωπικώς και πολύ άλλοι γιατί το κάνει και τι σημαίνει αυτό; Και το δεύτερο που θα ήθελα να ξέρω είναι τότε η κυβέρνησή σας θα ανακοινώσει το όνομα του Έλληνα Επιτρόπου για την COMMISSION.*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όσον αφορά τη δήλωση του Προέδρου Κλίντον –αλλά και τις δηλώσεις του κ. Μπλερ οι οποίες δεν μου είναι γνωστές σε όλες τους τις λεπτομέρειες- δήλωσα ήδη στο Συμβούλιο Κορυφής ότι διαφωνώ με την άποψη η οποία εκφράστηκε, πως η εξέλιξη αυτή μπορεί να οδηγήσει σε εμπλοκή και αντιπαράθεση με την Τουρκία. Τόνισα –όπως σας είπα επανειλημμένα και εδώ- ότι η Ελλάδα είναι ειρηνευτική και σταθεροποιητική δύναμη στην περιοχή και δεν υπάρχει κανένας λόγος να φοβάται κανείς, να πιστεύει κανείς ότι θα υπάρξουν εμπλοκές με την Τουρκία. Θα δούμε να ξεπεράσουμε τα όποια προβλήματα υπάρχουν, όπως τα έχουμε ξεπεράσει στο παρελθόν. Η άποψη αυτή του κ. Κλίντον δεν δικαιολογείται με κανέναν τρόπο. Πραγματικά με κανέναν τρόπο. Όσον αφορά το θέμα του Έλληνα Επιτρόπου, όπως σας είπα, ο ορισμός του νέου Επιτρόπου θα γίνει σε συνεργασία με τον κ. Πρόντι. Πρέπει να υπάρχει συνεννόηση και συμφωνία μαζί του. Επομένως κανένα όνομα δεν μπορεί να ανακοινωθεί προτού υπάρξει επαφή και συζήτηση με τον κ. Πρόντι.

ΕΙΡ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ (ANTENNA): *Θα ήθελα να σας ρωτήσω, κύριε Πρόεδρε, αν η θητεία του κ. Πρόντι θα είναι για έξι μήνες και για πέντε χρόνια;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η θητεία του κ. Πρόντι θα είναι για πέντε χρόνια και έξι μήνες. Ήταν άποψη όλων ότι θέλουμε μια νέα, δυνατή, αποτελεσματική Επιτροπή και αυτό, βεβαίως, δεν θα ήταν δυνατόν αν η θητεία του ήταν μόνο για έξι μήνες.

ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Η δεύτερη ερώτηση είναι, λέτε ότι δεν συμμετέχουμε σε πολεμικές πρωτοβουλίες αν όλα τα μέλη δεν είναι σύμφωνα. Θα μπορούσατε να μας το εξηγήσετε αυτό;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Απλούστατα, αν όλοι συμφωνήσουν ότι πρέπει να υπάρχει, όπως στη Βοσνία, μια ειρηνευτική δύναμη, θα συμμετάσχουμε. Εάν όμως υπάρχει μια δύναμη η οποία πάει να επιβάλλει την οποιαδήποτε «ειρήνη», δεν συμμετέχουμε. Νομίζω ότι είμαι σαφέστατος σ' αυτό.

ΑΧ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ): Κύριε Πρόεδρε, αν γίνει απόψε ένας βομβαρδισμός στο Κοσσυφοπέδιο, η Ελλάδα είναι έτοιμη να διαφυλάξει τα σύνορά της, ώστε να μην έχει επακόλουθα από «εισβολή» προσφύγων κλπ.;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ήδη, από αρκετές ημέρες υπάρχει μια κινητοποίηση. Υπήρξε συνεννόηση με όλα τα αρμόδια υπουργεία, του υπουργείου Εθνικής Άμυνας και του υπουργείου Δημόσιας Τάξης, να υπάρχει αυξημένη επιφυλακή στα σύνορα και να παρακολουθείται όλη η εξέλιξη για να μη συμβεί αυτό.

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΠΕ): Πότε θα γίνει η επαφή του κ. Πρόντι με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα και πριν ότι ο κ. Πρόντι θα συναντηθεί από κοινού με τους Πρωθυπουργούς. Δηλαδή, θα υπάρχει ένα Άτυπο Συμβούλιο Κορυφής, μια διαβούλευση, για να κάνει τις προτάσεις του σχετικά με την αναθεώρηση των διαδικασιών λειτουργίας της Επιτροπής και να τις συζητήσει με τους Αρχηγούς των Κρατών. Θα υπάρξει, λοιπόν, αυτή η συνάντηση η οποία θα γίνει στις αρχές Απριλίου.

Σας ευχαριστώ.
